

Prima instanță: judecătoria Centru, mun.Chișinău (jud.I. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță)

DECIZIE

07 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău, împotriva încheierii din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Zlatin împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea refuzului ca fiind ilegal, obligarea la recalcularea vechimii în muncă cu includerea avantajelor pe perioada activității în cadrul Batalionului de escortă și pază al Comisariatului General de Poliție și în cadrul Izolatorului de Detenție Preventivă, precum și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței,

c o n s t a t ă :

La data de 12 ianuarie 2016, Eduard Zlatin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova solicitând obligarea Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova să efectueze recalcularea vechimii în muncă cu includerea avantajelor pe perioada activității în cadrul Batalionului de escortă și pază a Comisariatului General de Poliție de la 08 august 1989 până la 07 februarie 1995 și în cadrul Izolatorului de Detenție Preventivă al Comisariatului General de Poliție de la 07 februarie 1995 până la 28 septembrie 2007, precum și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că a fost angajat în organele afacerilor interne cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova. În perioada 07 februarie 1995-28 septembrie 2007 a activat în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie. La data de 28 septembrie 2007 a fost eliberat din cadrul organelor afacerilor interne.

Menționează că, în cadrul unei instituții de tip penitenciar, la eliberarea din serviciu nu au fost luate în considerare actele normative care vizează dreptul său la recalcularea eficientă a vechimii în muncă, ceea ce a influențat cuantumul pensiei și anume nu s-a luat în considerare dispozițiile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 și prevederile art. 33 alin. (2) al Legii cu privire la sistemul penitenciar nr. 1036 din 17 decembrie 1996, în vigoare până la 22 martie 2008.

La data de 03 noiembrie 2015 a depus o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova solicitând informația privind vechimea sa în

muncă în cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și subdiviziunile acestuia, recalcularea vechimii în muncă cu avantaje, eliberarea copiilor din dosarul personal referitor la calcularea vechimii în muncă și eliberarea informației referitor la perioada de activitate în Izolatorul de detenție preventivă, în cadrul căruia era supusă riscului viața și sănătatea sa, deoarece era în contact direct cu persoanele reținute, arestate inclusiv contagioase rezultând din maladiile de care sufereau.

La data de 14 decembrie 2015, reprezentantul său, prin intermediul oficiului poștal, a primit setul de acte solicitat prin cererea prealabilă. Însă, solicitarea cu privire la recalcularea vechimii în muncă cu avantaje a fost lăsată fără examinare, deoarece ar fi fost omis termenul de prescripție.

Indică că, în baza ordinului nr. 118 ef din 28 septembrie 2007 al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău și-a încetat activitatea în cadrul organelor afacerilor interne cu dreptul de a primi pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, începând cu luna noiembrie 2007 și i-a fost calculată vechimea în muncă de 20 ani, 1 (una) lună, 25 zile.

Susține că, pârâtul urma să-i calculeze vechimea în muncă cu avantaje, adică cu calcularea a 2 luni pentru o lună pentru perioada de activitate în cadrul Batalionului Serviciului Escortă și Pază de la 08 august 1989-07 februarie 1995 precum și în cadrul Izolatorului de Detenție Provizorie –de la 07 septembrie 1995-28 septembrie 2007, deoarece pe perioada efectuării serviciului în organele afacerilor interne și anume, în subdiviziunile menționate, viața sa și sănătatea au fost supuse riscului fiind în contact direct cu persoane reținute și contagioase.

Remarcă că, riscul la care sunt supuși colaboratorii de poliție pe parcursul serviciului în cadrul Batalionului serviciului escortă și pază al Comisariatului General de Poliție mun. Chișinău și în cadrul Izolatorului de Detenție Preventivă a fost reflectat în Nota informativă a Procuraturii mun. Chișinău nr. 12-6d/04 din 15 decembrie 2004 și Nota informativă a Ministerului Justiției al Republicii Moldova nr. 04/3883 din 17 mai 2006, actul comisiei formate de Direcția medicală a Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova nr. 17/7-55 din 24 noiembrie 2006 și Hotărârea Parlamentului nr. 37Q-XVI din 28 decembrie 2005.

Prin hotărârea din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a respins ca fiind tardivă cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Zlatin împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea refuzului ca fiind ilegal, obligarea la recalcularea vechimii în muncă cu includerea avantajelor pe perioada activității în cadrul Batalionului de escortă și pază al Comisariatului General de Poliție și în cadrul Izolatorului de Detenție Preventivă, precum și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței.

La data de 25 aprilie 2016, Eduard Zlatin și avocatul acestuia-Dorian Pîcălău au depus apel împotriva hotărârii din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, invocând dezacordul cu aceasta.

Prin încheierea din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Eduard Zlatin și s-a oferit apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat.

În cadrul ședinței de judecată din 06 octombrie 2016, în instanța de apel, a fost prezentat de către avocatul Dorian Pîcălău apelul motivat.

Prin încheierea din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Eduard Zlatin împotriva hotărârii din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, din motiv că apelantul nu a executat în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 16 iunie 2016, emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă.

La data de 24 octombrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.113), Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău, a declarat recurs împotriva încheierii din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea pricinii la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău. Referitor la termenul de declarare a recursului, a menționat că hotărârea motivată a recepționat-o la data de 13 octombrie 2016, de aceea a solicitat de a fi considerat ca fiind declarat în termen.

În motivarea recursului s-a invocat că la data de 06 octombrie 2016 a prezentat în ședință de judecată cererea de apel motivată, însă, i s-a comunicat că la data de 16 iunie 2016 în adresa sa a fost expediată o încheiere a instanței de judecată prin care s-a indicat că i s-a oferit termen de 10 zile pentru a prezenta cererea de apel motivată.

Menționează că, din avizul de recepție a constatat, despre ce a și comunicat instanței de apel, precum că semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține, iar în perioada respectivă-iunie 2016 se afla în concediu. În acest sens, a anexat copia contractului din 22 februarie 2016 încheiat cu agenția turistică „MW TUR” SRL, conform căruia sejurul turistic este pentru perioada 06 iunie 2016 - 13 iunie 2016. Astfel, nici Eduard Zlatin nu putea să-i comunice despre parvenirea în adresa sa a cărorva comunicări, deoarece în luna iunie se afla în concediu de odihnă ordinar.

Remarcă că, prin cererea scrisă a solicitat să-i ofere termen pentru a verifica circumstanțele date, a prezenta probe, în favoarea repunerii termenului, deoarece nu a fost avizat în modul stabilit de lege.

Precizează că, în contextul prevederilor art. 105 Cod de procedură civilă, colaboratorul oficiului poștal urma să verifice persoana ce a semnat avizul în lipsa sa, precum și să noteze cine este acea persoană, inclusiv și funcția, care și-a asumat obligația de a-i transmite înștiințarea, ceea ce nu s-a efectuat conform legii.

Declară că, înaintând o cerere în formă scrisă prin care a solicitat reluarea examinării cauzei civile cu acordarea termenului suplimentar pentru a preciza circumstanțele privind avizul de recepție, falsificarea semnăturii sale, etc., instanța de judecată nu a emis o încheiere în acest sens fie chiar și în formă protocolară, prin care să dispună respingerea sau admiterea acesteia și care ar fi motivele respingerii.

Consideră că, a avut loc o încălcare a dreptului material, deoarece legea procesual civilă indică în mod concret că la solicitările participanților pe parcursul procesului, instanța de judecată emite încheieri fie de admitere fie de respingere.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea la data de 06 octombrie 2016, iar recursul a fost declarat de către Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău, la data de 24 octombrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.113).

Materialele pricinii atestă că încheierea contestată a fost pronunțată la data de 06 octombrie 2016, iar încheierea motivată a fost expediată părților la data de 10 octombrie 2016, inclusiv apelantului Eduard Zlatin și avocatului acestuia –Dorian

Pîcălău (f.d.98), care a recepționat-o la data de 13 octombrie 2016, conform ștampilei oficiului poștal (f.d.106).

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat la data de 24 octombrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.113) de către Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău, împotriva încheierii din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău, întemeiat și pasibil de fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Materialele cauzei atestă că prin încheierea din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Eduard Zlatin și s-a oferit apelantului un termen de 10 zile din data recepționării încheierii pentru depunerea apelului motivat (f.d.52-53).

În cadrul ședinței de judecată din 06 octombrie 2016, în instanța de apel, a fost prezentată de către avocatul Dorian Pîcălău cererea de apel motivată (f.d.94).

Prin încheierea din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Eduard Zlatin împotriva hotărârii din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, din motiv că apelantul nu a executat în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 16 iunie 2016, emisă în conformitate cu art. 368 Cod de procedură civilă (f.d.95-97).

Colegiul remarcă că instanța de apel dispunând restituirea cererii de apel prin încheierea contestată s-a axat pe avizele de recepție ce ar confirma că încheierea instanței de apel din 16 iunie 2016 prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse împotriva hotărârii din 22 aprilie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău, fiind oferit

termen pentru prezentarea apelului motivat, ar fi fost recepționată de apelantul Eduard Zlatin la data de 25 iulie 2016, iar de către reprezentantul acestuia- la data de 14 iulie 2016. Concomitent a constatat că apelul motivat a fost prezentat în ședința de judecată din 06 octombrie 2016, în condițiile când termenul acordat a fost de 10 zile de la data recepționării acestuia. În final, a conchis că cererea de apel urmează a fi restituită, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel și nu a lichidat neajunsurile depistate.

La caz, Colegiul reiterează prevederile art. 368 alin.(1) Cod de procedură civilă, care stipulează oportunitatea acordării apelantului unui termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că legislația în vigoare nu stabilește un termen expres pentru înlăturarea neajunsurilor, dar se presupune a fi un termen rezonabil și suficient pentru apelant pentru a efectua anumite acțiuni procesuale prealabil desfășurării ședinței de examinare a cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

În acest context este de menționat că neajunsurile actului procedural, în speță, cererea de apel, pot fi înlăturate până la termenul indicat de instanța de judecată sau cel târziu până la prima ședință de judecată când instanța și urmează să se expună asupra restituirii cererii de apel.

Sub acest aspect, Colegiul relevă că apelantul s-a conformat prevederilor legale și prin intermediul avocatului său a prezentat cererea de apel motivată în cadrul ședinței de judecată din 06 octombrie 2016, ceea ce se confirmă prin mențiunea efectuată în procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel.

Or, legislația în vigoare nu exclude dreptul părții de a prezenta apelul motivat și în cadrul ședinței de judecată, în condițiile când pentru acea dată a fost stabilită examinarea acestuia sau, după caz, restituirea acestuia.

La caz, Colegiul consideră relevante și argumentele reprezentantului recurentului - Dorian Pîcălău precum că în luna iunie 2016 se afla în concediu anual de odihnă, efectuând și un sejur în perioada aceasta, conform contractului de prestarea serviciilor turistice din 22 februarie 2016 încheiat între „MVV Tur” SRL și Dorian Pîcălău (f.d.108-112).

Colegiul remarcă că, reprezentantul reclamantului a indicat că nu-i aparține semnătura de pe avizul de recepție ce ar confirma recepționarea de către el a încheierii din 16 iunie 2016 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, în acest sens, înaintând instanței de apel o cerere prin care a solicitat, până la deliberare, reluarea examinării cauzei și acordarea termenului pentru motivarea repunerii în termen.

În speță, Colegiul reliefă că conform încheierii contestate nu se disting careva ipoteze ale instanței de apel sau din textul procesului-verbal al ședinței de judecată careva încheieri protocolare conform cărora ar fi fost supuse aprecierii argumentele

avocatului invocate în acest sens, inclusiv și cererea acestuia, argument invocat și de partea recurentă.

Colegiul menționează că la exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații. La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel la faza pregătirii pricinii pentru dezbateri, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Or, la restituirea cererii de apel, instanța de apel axându-se pe avizele de recepție ce ar confirma recepționarea, inclusiv și de către reprezentantul apelantului a încheierii instanței de apel din 16 iunie 2016 de a nu da curs cererii de apel depuse de Eduard Zlatin, avea obligația de a se expune asupra acestor argumente invocate de partea apelantă în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel.

În sensul art.6 CEDO, instanțele de judecată trebuie să indice, cu suficientă claritate, motivele pe care se întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, noțiunile ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

Astfel, constatarea instanței de apel precum că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, în condițiile când a fost eludat faptul că apelul motivat a fost prezentat în cadrul ședinței de judecată stabilită pentru examinarea acestuia, ceea ce nu este interzis conform legislației în vigoare, nu poate fi calificată decât o îngrijire a accesului la justiție a lui Eduard Zlatin, garantat de art. 6 CEDO, art. 20 al Constituției RM și art. 5 Cod de procedură civilă, conform cărora orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

CtEDO reiterează că art. 6 § 1 asigură tuturor dreptul de a formula orice pretenție referitoare la drepturile și obligațiile civile în fața unei instanțe (Prințul Hans-Adam II al Lichtensteinului împotriva Germaniei (MC), nr. 42527/98, pct. 43). Dreptul de acces la o instanță garantat de art. 6 § 1 din Convenție nu este absolut și poate face obiectul unor limitări; acestea sunt permise în mod implicit întrucât dreptul de acces, prin însăși natura sa, implică reglementare la nivel național. În această privință, statele contractante se bucură de o anumită marjă de apreciere, cu toate că decizia finală în ceea ce privește respectarea cerințelor Convenției îi aparține Curții. Trebuie îndeplinită cerința ca limitările aplicate să nu restricționeze sau să reducă accesul conferit individului într-un mod sau într-o măsură în care însăși esența dreptului respectiv să fie afectată (Dinchev împotriva Bulgariei, nr. 23057/03, pct. 42, 22 ianuarie 2009).

Colegiul conchide că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate și confirmate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa încheierea instanței de apel din 06 octombrie 2016, cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Eduard Zlatin, prin intermediul avocatului Dorian Pîcălău.

Se casează încheierea din 06 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Zlatin împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la recunoașterea refuzului ca fiind ilegal, obligarea la recalcularea vechimii în muncă cu includerea avantajelor pe perioada activității în cadrul Batalionului de escortă și pază al Comisariatului General de Poliție și în cadrul Izolatorului de Detenție Preventivă, precum și a indemnizației de concediere cu achitarea diferenței, cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecători

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală